

Katedra filozofie a společenských věd

Posudek vedoucí magisterské práce

Autor práce: Josef Škrdla

Název práce: Koncept Boha v křesťanských písních pro předškolní děti

Obor studia: Učitelství pro 2. stupeň základních škol – informatika, Učitelství pro 2. stupeň základních škol - výchova k občanství

Autor posudku: Mgr. et Mgr. Iva Svačinová, Ph.D.

1. Shrnutí a hodnocení obsahové stránky práce:

Autor se v práci zaměřuje na způsoby, jimiž je v dětských křesťanských písních prezentován Bůh. Jeho práce je zakotvena v teorii náboženské socializace – autor vychází z předpokladu, že křesťanské písně a jejich společný zpěv slouží jako jeden z nástrojů rané náboženské socializace, který specificky přispívá k budování náboženské identity dítěte. Zároveň uvažuje, že specifické koncepce Boha, který je dítěti tímto způsobem předáván, mohou být považovány jak za klíčové ve vývoji a formování osobní víry individua, tak za zobrazení konfesních atributů náboženské skupiny.

V teoretické části práce se autor věnuje konceptu náboženské socializace, zkoumá roli rodiny a náboženských institucí při předávání víry, případně konkrétních náboženských představ a konkrétně představ o Bohu vzhledem k vývoji dítěte. Následně se zaměřuje na roli zpěvu a písní v procesu náboženské socializace.

Praktická část práce je věnovaná vlastnímu výzkumu. Autor analyzuje konkrétní český zpěvník (*Zpíváme si písničku 1-5* obsahující 142 písní) určený pro zpěv s předškolními dětmi, formuluje tři výzkumné otázky: 1. *Jakou roli v písních zastává Bůh ve vztahu k dítěti?* 2. *Jaké jsou typické vlastnosti Boha, které jsou mu připisovány ve vybraných dětských náboženských písních?* 3. *Jaké hodnoty ve vztahu k Bohu jsou nejčastěji předávány v písních předškolním dětem?* (s. 20). K zodpovězení těchto otázek využívá kvalitativní metodu tematické analýzy, která mu umožňuje napříč datovým souborem identifikovat a „extrahovat“ opakující se témata, jimiž je Bůh v písních uchopován. Výsledkem je formulace sedmi obecných témat (Bůh jako vládce, přítomný, dávající, milující, průvodce, Ježíš, trojjediný). Tato témata autor následně v jednotlivých kapitolách konkrétně popisuje a demonstruje, jakým způsobem (tj. prostřednictvím propojování dílčích souvisejících kódů na úrovni textů písní) jsou obecná témata konstruována, a jaký je jejich konkrétní obsah. Provedenou analýzu považují za zvládnutou a přesvědčivou.

Text má jasnou strukturu, navržený výzkum je logicky propojen s teoretickou částí. Výsledky provedeného výzkumu jsou podle mého názoru přesvědčivé. Autor v práci postupoval pečlivě a systematicky, srozumitelně popisuje a zdůvodňuje konkrétní metodologické kroky i postup analýzy, způsob konstrukce jednotlivých témat i výsledky svého bádání. Z metodologického hlediska je text podle mého názoru na vysoké úrovni: autor adekvátně vysvětluje a systematicky aplikuje tematickou

analýzu, daří se mu dosáhnout přesvědčivého zodpovězení výzkumných otázek. Autor by mohl (po zkrácení a úpravách) zvážit publikaci části textu.

2. Hodnocení formální stránky práce:

Práce je psaná srozumitelným akademickým jazykem. Formální i jazyková úroveň práce je na dobré úrovni, drobné chyby nestojí za zmínku.

3. Hodnocení práce se zdroji:

Autor v textu pracuje s relevantní literaturou (36 zdrojů), naprostá většina zdrojů (27) je v angličtině.

4. Otázky k diskuzi při obhajobě:

- (a) Z provedené analýzy a zodpovězení výzkumných otázek (s. 53-54) vyplývá, že Bůh je v písních prezentován jako zcela pozitivní bytost (na úrovni vztahů, vlastností i hodnot). Lze ve zpěvnících identifikovat i některé aspekty božské bytosti, které nejsou takto pozitivní (např. trestání, probouzení strachu apod.)? Se kterým tématem by byly spojeny? Pokud ano/ne, jak takový výsledek můžeme interpretovat?

5. Hodnocení práce známkou: A

6. Výsledné hodnocení práce:

Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji ji hodnotit stupněm **A**. Z hlediska vedoucí práce mohu říci, že jsem s průběhem spolupráce i jejím výsledkem spokojena. Autor pracoval samostatně, práci průběžně konzultoval, mé návrhy a připomínky zapracovával.

Mám za to, že se mu podařilo napsat srozumitelný, zacílený a metodicky adekvátní text, který objasňuje představy o Bohu prezentované a předávané prostřednictvím dětských křesťanských písní, tyto představy se mu daří v datech systematicky identifikovat a uchopit prostřednictvím provedené tematické analýzy. Provedený výzkum považuji za přístupný a komplexní, předložené výsledky za přesvědčivé. Mám za to, že výsledky autora jsou relevantním příspěvkem k výzkumné oblasti.

23. 4. 2024, v Hradci Králové

Datum a místo

Iva Svačinová

Podpis autora